KÜLDJÖN BE 50 CENTET A KÉPES NAGY NAPTÁRRA!

Recea, ez a román helységnév, bekerül a vasuti szerencsétlenségek történelmébe, bár 10 esztendő óta a román államvasutak az egész világon rekordot értek el abban, hogy a román államvasutakon történt a legtöbb lopás és a legtöbb vasuti szerencsétlenség. A vasuti szerencsétlenségek okozója rendszerint a részegség, a tudatlanság és a lelkiismeretlenség. Ezek mind olyan tulajdonságok, amelyek a balkáni románságban feltalálhatók. Ha a román államvasutak így végzik a tömegmészárlást, akkor helyénvaló és indokolt volna az, hogy a román vasutak az élet- és vagyonbiztonság megőrzése szempontjából nemzetközi felügyelet alá helyeztessenek. A receai borzalmas vasuti szerencsétlenség, s a szerencsétlenséggel kapcsolatos események reámutatnak a romániai korrupt állapotokra, ahol már nem is balkáni erkölcsök, de egyenesen kannibáli állatiasságok uralkodnak, s ezek az állatiasságok hívják ki a művelt világ birálatát a romániai vadsággal szemben.

A vasuti szerencsétlenség borzalmas részleteinél is borzalmasabb jelentések kerülnek nyilvánosságra arról, hogy a román csendőrök s a szerencsétlenség szinhelyére kivezényelt román katonák és vasutasok miként rabolták ki a vasuti katasztrófa sebesültjeit és halott áldozatait?

A podgyászokat, biztonságba helyezés ürügye alatt szétlopkodták. A halálos sebesültek és halottak zsebében — a hivatalos közegek — egyetlen pénztárcát sem találtak. Mind ellopták. A román csendőrök és katonák, kannibálizmusuk közben a halottakról lerabolták a gyűrüket, fülbevalókat, s az órákat. De ezeknél az állati tetteknél még beszédesebb aljasságok is történtek, ugyanis a szerencsétlenség szinhelyén számtalan fület és ujat találtak, amit a román csendőrök és katonák vágtak le a halottakról, hogy a fülbevalót és gyűrüket elrabolhassák. A halottakról lehuzták a ruhákat, s most a hozzátartozók panaszára csendőrlaktanyákban és kaszárnyákban keresik az áldozatok holmiait.

Az emberi elvetemültség ekkora mértéke döbbenettel tölti el az európai országokat és a hatalmas Amerikát, ahová a romániai események hire elérkezett. Az áldozatok temetésénél Bukarest ugyan gyászba öltözött, de nem a vasuti katasztrófa és a temetés érdemli meg az igazi, mélységes gyászt, hanem az a gyalázat, az az emberi elvetemültség, amely a romániai hullafosztogatással kapcsolatban napvilára került. Európa már sokszor eshetett gondolkozóba, hogy miképen éljen kulturközösségben egy ilyen nemzettel, de ha valaha felvetődhetett ez a kérdés, akkor most, a vasuti szerencsétlenséggel kapcsolatban ujból aktuálissá lett. Ha valamely világjelenség fölött meg kell tor pannunk, kétségbe kell esnünk, akkor a receai hullarablás felett az egész világ döbbenettel áll meg, mert — amiről a román jelentések hirt adnak, s amit eltitkolnak — azt nem emberek, csak emberi ruhába öltözött fenevadak követhették el.

KOCSMÁBA MENT MEGHALNI VÁCOTT EGY SZÁZEGYÉVES ASSZONY

Napok óta egyre arról beszélt ismerőseinek özv. Pajor Jánosné, 101 éves váci asszony, aki a Rákóczi-téren öröklakásban lakott, hogy rövidesen meg fog halni.

Azt is mondta, hogy nem ugy hal meg, mint mások. Halálsejtelme be is vált. A napokban bement a házban levő kocsmába és bort kért. Miután megitta, igy szólt a kocsmároshoz

— Jó kis bort adtak. Utolsó kivánságom, hogy jól menjen a kocsmája. Én megáldom magukat, az Isten is megáldja.

Erre összeesett és meghalt.

BÉKEVÁR, Sask.

A Hitvédelmi Kör december 7-én tartotta V.-ik ülését Lévai János atyánkfia házában. Ezuttal is sokan jöttek el és a késő éjszakáig tartott az irások tudakozása. Az Ur megmutatta csudálatos hatalmát már eddig is s mindinkább szaporodik azok száma, akik azt komolyan keresik. A jövő összejövetelünk Balogh Lajos atyánkfia házában fog történni.

KOVÁCS JÁNOS
ev. ref. lelkész

Érdekességek Hooverröl

(Folytatás a 3. oldalról!)

— Csalódik — felelte. — Én mindennél jobban szeretem a hazárdjátékot, mert a véletlennel mindig számolni kell. Ha az ember nem bizik a véletlenben, akkor nincs is kalandorszelleme, már pedig enélkül nem lehet nagyot végezni.

Hoover Leninnek ezt a mondását sem felejtette el. Ha ez szóba jön, gyakran megjegyzi barátai előtt:

— Lenin egész lelkét feltárta ezzel a pár szóval. Sokat megmagyará ez az ő cselekvésében. Kár, hogy meghalt. Ő képes volt a változásra s ma talán Oroszország más kint volna az ebből a mocsárból, amelyben esetleg még évszázadokon keresztül fog fetrengeni ...

A MEGATALKODOTT DEMOKRATA

Az amerikai lapok a választási hadjárattal kapcsolatban egy anekdotát mondanak el, amely talán nem tartozik a fenti epizódok sorozatába, de befejezésül jó lesz. Hoover órákhosszat beszélt Philadelphiában a választók előtt. Hangoztatta, hogy egyedül a republikánus párt programja és politikája hozhat jólétet Amerikának. Temperamentumos beszédét igy fejezte be:

—Ezek után azt hiszem, nem fog akadni köztetek olyan ember, aki a demokratákra adja le szavazatát.

Az óriás terem végén hirtelen mozgás támadt. Egy sovány kis emberke ugrott fel és Hoover felé kiáltotta:

— Már pedig én — a demokratákra fogok szavazni!

— Miért? — zsivajlott a körülötte álló tömeg.

— Mert a dédapám is demokratákra szavazott, a nagyapám is, az apám is, — én se tehetek mást.

— Ugy? — kiáltotta Hoover s öklével olyat csapott a szónoki emelvényre, hogy táncolni kezdett a vizes pohár. — És ha a dédapád, a nagyapád és az apád lovat lopott volna ...?

— Akkor — a republikánusokra szavaznék — válaszolta diadalmasan a kis emberke, akit menten kipöndöritettek a teremből.

TELI FUVAROZÁS A MESSZE ÉSZAKON

Pihenő szánkótábor az Athapapuskow tó jegén a Flin-Flon bányák felé, ahol sok magyar várja a nagy munka megkezdését.

NE TEGYÜNK KÜLÖNBSÉGET RÉGI ÉS UJKANADÁS KÖZÖTT

WINNIPEG, Man. 1928 dec. 13

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A Kanadai Magyar Ujság legutóbbi számában olvastam, „Megszólalt a harmadik öregkanadás" cimmel Irányi Elek tisztelt honfitársam levelét, melyben a Kanadai Magyar Szövetség dolgaival foglalkozik.

Megállapitásai, bár szerintem nem mindig helyesek, figyelemre méltók. Magam is, amidőn jelen soraimmal a Kanadai Magyar Szövetség körüli problémák tisztázásához kivánok hozzászólani, az emlitett levél kapcsán teszem azt meg.

A saját érdektelenségem és jóhiszeműségem igazolására azt kell előrebocsátanom, hogy szerénységem, a több oldaról kapott felszólitás dacára, egyáltalában nem pályázik a Szövetség elnöki tiszjére és arra jelölését sem fogadná el. Alábbi sorokat közérdekből irom.

Midőn a Kanadai Magyar Szövetség még csak a lelkek mélyén szunnyadó álom volt, én körülményeim, hivatalom és főként hajlamomnál fogva elvégeztem csekély hatáskörömben s kis működési területemen azon teendők egy részét, melynek fokozott mértékben, egész Kanadában való elvégzése a Kanadai Magyar Szövetség legfőbb célja: védeni, támogatni, segiteni az utat, amelyen a kanadai magyarság minél előbb kiemelkedjék a „nem kivánatos" bevándorlók kategóriájából.

Ez utóbbi ránk nézve legsürgősebb feladat megoldása annál is inkább lehetséges, mert mi tudjuk azt, hogy a magyar nemzet nem testi és szellemi képességeinek és kulturális elmaradottságának révén került a „nem kivánatos" bevándorlók listájára, hanem azon katasztrofális viszony folytán, mely öt évszázadokon át és a világháboru alatt az ántánt „ellenségeinek sorába" kényszeritette. Ismétlem, ezt mi tudjuk, de a kanadaiak kevesen tudják. Abban a percben tehát, amidőn a Kanadai Magyar Szövetség tevékenységének segitségével ezt a tényt a kanadai kormánykörök is tudni fogják és elismerik, akkor a magyarság bekerül a „kivánatos" listába és akkor a Kanadai Magyar Szövetség elérte egyik kitüzött célját és uj utakra indulhat.

Ezen speciális kanadai magyar szükségletek ellátását már csaknem egy év előtt megkezdette a Kanadai Magyar Szövetség és minden kritika, gáncs és közöny dacára folytatja ma is. Külön köszönet ezért Istvánffy központi titkárnak, aki egy lelkes csapat odaadó támogatásával lehetővé tette, hogy a kanadai magyarság parlamentje rövidesen ujból összeüljön.

Irányi honfitársam azt irja, hogy ő még nem tagja a Szövetségnek.

Kedves honfitársam, épen ez a nagy baj, hogy ön csak „kivülről" figyeli azt a heroikus küzdelmet, melyet a kevébé szervezett kanadai magyar társadalom a tizezerszámra „figyelő" szemek érzéketlen sugarai alatt folytat.

Ön már évtizedek óta tudja, hogy a Szövetség „mindnyájunk fontos álma". De tudja meg azt is kedves honfitársam, hogy a Szövetség, csak önöknek, tiz és tizezernyi áldott lelkü, közömbös magyarnak „álom." Nekünk azonban, a néhány ezer cselekvőnek élő valóság.

A Kanadai Magyar Szövetség annyira valóság ma már, mint ön a beszámolóból látni fogja, hány száz honfitársnak nyujtott nagy bajában segélyt a Szövetség és hány ezer magyar munkás egészsége, élete felett őrködik a betegsegélyzés jótéménye által.

És higyje el kedves honfitárs, ha ön is közénk állott volna, ha ön is sok tizezred magával, dollárjával, tanácsával propagandájával együtt vállvetve dolgozott volna, akkor minden még jobban volna. Mégis, hogy a közönyt felváltotta az érdeklődés, hogy már ön is „felfigyel" ez már jó jel. Mi ennek is örülünk, ezt is szeretettel vesszük tudomásul. Mi bizonyosak vagyunk abban, hogy ha ön figyeli, hogy mi történik a mi Szövetségünkben, akkor abba ön is rövidesen be fog lépni és bölcs kritikáját belülről gyakorolja.

Egy csodálatos véletlen folytán az ön cikke Irányi honfitárs, legutóbbi nyugati utam alkalmával került a kezembe.

Már a Foot Hillek gyürögették a végtelen prairie sikságát, a távolban a kéklő Rockiek ormai mögé hanyatlott a nap korongja, amidőn a száguldó vonat nagyot fujva megállott az apró állomás előtt, ahova magam is igyekeztem.

Kedves házigazdáim már vártak s a multból, amelynek emlékei közé az ön pionér levele elringatott, vissza kellett térnem a való jelenbe.

Hárman ültünk a száguldó autóban, három magyar pionér. Rövidesen becsukódott mögöttünk a ranch legkülső kapuja és mi magyar birtokon száguldottunk tova. Dijnyertes gulyák, zabtarlók között, melynek termését nem régen tüntették ki ezüst serleggel, koszoruval s melyet legszebbnek, legjobbnak itélt a birálat.

Ragyogó csiny, tisztaság. Gazdaszemet gyönyörködtető jószág, szerszám, épület. Magyar ezen a farmon minden gazdák, cselédség, a képek a falakon, a muskátli az ablakban. Mosolygó arcok, munkás kemény kezek, jólét, és megelégedés.

Mikor mindennek a sok szépségnek a látása után büszkén és elérzékenyülve szoritottam meg a két gazda dolgos kezét, megéreztem, hogy a két Csávossy testvér, kik öt esztendővel ezelőtt egy főuri vagyonnal érkeztek Kanadába és azóta itt semmi mást nem tettek, csak okosan és nagyon szorgalmasan dolgoztak, hogy ők itt épen olyan magyar pionérjai ennek az uj hazának, mint amilyen vagyok én, aki huszonhét esztendővel ezelőtt hotuvásban vágtam neki az is meretlennek, tolkunyhóban kezdtem a kanadai életet és az első csirkeürüet mely az udvarunkra került, elvándorolt: áldott feleségem slafrokkja.

Én épen olyan büszke vagyok a kezdés ezen nehezen átharcolt éveire, mint ön az önére kedves Irányi honfitársam. És mi mindannyian magyar pionérok büszkék lehetünk a két cochrani magyar farmer, a Csávossy testvérek pionér munkájára és győzelmeire, amelyeket két kezük munkájával szorgalmukkal, eszükkel a magyarságnak szereztek.

Kanada agrikulturális állam, ahol a világ legszebb gabonája, gyümölcse terem és legszebb jószága él. A két Csávossy testvér „ujkanadás" létükre ebben az országban is gazdatársadalom élére került.

Nem Irányi pionér testvérem, öreg juk és még sok-sok uj kanadásra nem mondhatja ön azt, hogy „nincs neki meg az értéke", sem azt, hogy „mind a kénytelenség miatt van itt" vagy „örökké forr a feje a két ország közötti szokás módozatai között és mindent európai szemüvegen néz".

A két Csávossy testvér 3000 akeren gazdálkodik, tökéletesen beszéli az angol nyelvet, szivvel-lélekkel kanadai és lelkes magyar.

Mindezeket pedig azért kellett elmondanom, mert én az „öreg kanadás" pionér ezzel az elismeréssel tartoztam a magam lelkinyugalmának és tartoztam annak a számtalan értékes, munkás magyarnak, aki mert később született, akár mert 5—10 vagy 20 évvel utánam jött ebbe az országba, amelyet velem együtt szeret, tisztel és amelyért dolgozik. Ne általánositsunk. Az általánositás nagy igazságtalanság volna és nekünk egymással szemben igyekeznünk kell a legtisztább igazságra.

Ön, kedves Irányi honfitárs, nagyon helyesen megállapitja, hogy a vallási ellentéteknek még az emlitését is ki kell küszöbölni a Kanadai Magyar Szövetség próblémájából. Ön pedig az öreg kanadás továbbmegyek. Felkérem minden honfitársamat, hogy ne használjuk ezt az uj kanadás és öreg kanadás megkülönböztetést sem.

Mi mindannyian kanadai magyarok akár Keleten lakunk, akár Nyugaton, délen vagy északon, bármikor érkeztünk is ide, csak azon törjük a fejünket, hogy milyen alapon tudnánk jobban tömörülni, minél több tagot szerezni a Kanadai Magyar Szövetségnek. Tevékeny, rajongó tagokat, fiatalokat, öregeket, tanultakat vagy egyszerü lelkületeket, de sokat, mindenkit, aki magyar Kanadában.

Elnöknek pedig válasszunk olyan férfiut, aki okos, erélyes, tekintélyes ugy előttünk, mint a kanadai angol körök előtt, anyagilag és erkölcsileg független és az óhaza mellett rajongásig szereti uj hazánkat, Kanadát.

Szerkesztő ur szivességét köszöni szolgálatkész tisztelője:

PANCZEL LÁSZLÓ

SZERETET VACSORA WINNIPEGEN

Folyó hó 25.-én, azaz karácsony ünnő napján este 6 órai kezdettel az egylet helyiségében (242 Manitoba Ave.) karácsonyestét rendez, hogy alkalmat tudjon adni mindazon honfitársaknak akiknek nem áll módjukban a karácsonyestét családjuk körében eltölteni. Mi tudjuk nagyon jól, hogy ezzel nem pótolhatjuk senkinek sem azt a karácsonyt, amelyet odahaza, szerettei között szokott eltölteni. Tudjuk nagyon jól, hogy nem pótolhatjuk ott honhagyott gyermekeinek örömujjongását a kedves családi körben eltöltött szent estén, melyet itt az idegen be nem pótol semmi, de semmi.

Jöjjetek azért el honfitársak, és felejtsük el egy rövid pár órára, fájó érzésünket, melyek állandóan gyötörnek otthon hagyott szeretteink után. Jöjjetek hadd varázsoljuk magunk elé a mult karácsonyok emlékét.

Minthogy a karácsony estét társas vacsora keretében szoktuk megünnepelni, kérjük egyletünk tagjait, valamint mindazokat, akik igyekezetünkkel rokonszenveznek, hogy adományaikat a társas vacsorához hozzák magukkal. Kérjük a winnipegi magyar szülőket, hogy gyermekeiket is hozzák magukkal, mert a gyermekek részére szép karácsonyfát állitunk fel, melyről, a jelenlevő apróságok között ajándékokat osztunk szét.

VEZETŐSÉG

Egyuttal tudomásul adjuk tagjainknak, valamint Winnipeg magyarságának, hogy a „Nagy bazárral egybekötött sorsolást", 1928 december hó 29.-én este 6 órai kezdettel tartjuk meg szintén az egylet helyiségében.

VEZETŐSÉG

MAGYAROK FOGJUNK ÖSSZE A MAGYAR SZÖVETSÉGÉRT

A Kanadai Magyar Szövetség neve fogalommá vált, lassan-lassan mellé állnak azok, akik kezdetben nem törődtek vele és hű épitő tagjaivá válnak.

Van-e ennél magasztosabb siker? Megnyerni a kishitüeket, bizalmat kelteni a kétkedőkben hü taggá tenni azt, aki hangoztatta, hogy sohasem lép be, s rövid néhány hónap alatt magyar Kanada vezér Szövetségének harcosává tenni.

Magyar Testvéreim, nagy és életbevágó ez az eredmény amelynek horderejét eleinte csak kevesen látták meg, és még ma sem látják elegen.

De vannak már Kanadában magyar ezrek, akik felfogták a Magyar Szövetség létének jelentőségét és kunyhótól palotáig vannak zászlótartói, akik hazafiui hévvel, nagyobbá fogják tenni a nagy Kanadai Magyar Szövetséget. Félre tehát a szükkeblüséggel szükmarkusággal kedves magyarjaim, (szük-keblü ember után nem marad más hátra mint sirkövén a neve) ezzel sem magadon, sem máson nem segitesz. Állj be a Szövetségbe, és bird rá barátodat, fiadat, atyádat, hogy kövessen téged a Szövetség zászlaja alá és ne feledd, hogy ezzel nemcsak önmagad, hanem magyar testvéreid ügyét is előbbre viszed.

Ha most élne köztünk a „leg nagyobb magyar", Széchenyi István, aki a Magyar Tudományos Akadémiát hatvanezer forinttal megalapitotta, a másik hatvanezret most bizonyára a Magyar Szövetség megizmosodására költené. S bár Széchenyi meghalt, emléke örökké élni fog minden magyar szivében és van Kanadában hatvanezer magyar aki, ha belép a Szövetségbe és letesz legalább 1—1 dollárt, ezzel megalapozza a Kanadai Magyar Szövetséget és emlékezzünk arra a napra magyar testvéreim, amikor ezt a célt elérjük. Attól a naptól kezdve emelt fővel járhat minden magyar Kanadában azon nép előtt, amely bennünket vendégül fogadott, de addig nem.

És még az az üzenetem minden öreg és uj kanadás testvéremnek, hogy a Kanadai Magyar Szövetségnek nem tanács és vélemény kell, hanem bizalom és sok-sok lelkes tag.

Lukács Lajos
Edmonton Alta.

AKI EGYMAGA ÖLT MEG HARMINCEZER BÖLÉNYT

Nemrégiben halt meg 87 éves korában dr. William Carver, az amerikai Vadnyugat legendás hőse, aki 1868-tól 1875-ig egymaga 30,000 bölényt ölt meg a tágas prériken és ezzel utat nyitott az Unio mai mezőgazdasági kulturájának. Maga Bufaló, a hires bölényvadász sem vitte ilyen magas számig. Minden télen Nebraskában naponta átlag százhatvan bölényt lőtt Carver. Együtt haladt a Pacific-vasut mérnökeivel és megtisztitotta az ősvadont. Puskája sohasem hibázott, akárhová helyezte is. Térdére fektetett, csipőjénél tárott, vagy lejére állított fegyver fel is halálos biztonsággal találta áldozatát. Amikor a bölények kipusztultak, nem tudta abbahagyni a nomád életet, cirkuszt alapitott és bejárta az egész világot, pedig végzett fogorvos volt. Egyetlen napon a cirkuszban tizezer üveggolyót lőtt le a levegőből. Kedves fegyvere egy tizenhatlövetü Winchester ismétlő kurtály volt. Sasszeme később megromlott és ezután, mint cirkusz cowboy produkálta magát. Városról-városra vándorolt Amerikában, míg 87 éves korában, sátor alatt meghalt.